

aan COA
van AMIF-VLS
datum 25-10-2018
betreft Inzendingen prijsvraag 'Inspiratie aandacht voor Kinderen en Jongeren'

INZENDING ZUTPHEN AZC

Sanaah (9 jaar) kwam met haar ouders en oudere broer naar ons azc. Ze waren gevlucht zoals zovelen uit Syrië.

Een mooie jonge vlinder, zo zag ik haar altijd rondhuppelen in het azc. Maar achter dit mooie jonge meisje, schulde een diep verdriet. Ze is haar broertje Khaled (4 jaar) verloren tijdens de vlucht naar Nederland.

Op een dag zag ik haar weer rondhuppelen, haar mooie zwarte krullen danste in de zon en ze had die mooie lach op haar gezichtje. Maar die prachtige bruine ogen straalde niet. Ze kwam die middag naast me zitten op een bankje en vroeg: 'Ben jij ook een mama?' Ik vertelde dat ik moeder ben van vier prachtige dochters en dat je moeder bent voor je hele leven. Dat moeder zijn een heel mooi iets is.

Sanaah gaf aan dat haar moeder sinds de dood van Khaled, niet meer lacht, veel huilt en dat ze haar lieve moeder ook mist. Ze zei: 'Ik mis mijn mama uit Syrië, de lachende grappige knuffelende mama. Toen Khaled dood ging, ging mijn moeder ook een beetje dood. Ik wil zo graag dat ze weer gaat lachen en weer mijn mama gaat worden.'

Ik vroeg Sanaah of we samen iets konden doen voor mama, zodat dat ze weer gaat lachen en weer een beetje haar echte mama gaat worden. Sanaah zei dat ze iets moois wilde maken als aandenken voor Khaled. Dit wilde ze aan haar moeder geven. Dat ze elke dag het mooie aandenken ziet, en dat hij er altijd bij hoort.

Khaled hield van zwerfkeien verzamelen en samen hebben we een grote veldkei gezocht en daarop in het Arabisch de naam van Khaled geschreven. Het was een prachtige kei met de mooie gele letters van zijn naam.

Ik heb de moeder uitgenodigd voor een gesprek en als verrassing kwam haar Sanaah binnen met de mooie veldkei. Sanaah ging voor haar moeder staan en toonde haar intense verdriet over het verlies van Khaled en het gemis van haar moeder. Het was in het Arabisch maar ik voelde elk woord wat gezegd werd door de mooie vlinder en het raakte mij zo diep dat dit mooie jonge mensje van 9 jaar zoiets moois aan haar moeder gaf. Veel tranen vloeide er, maar er was ook een lach. Tijdens de lach zag ik de ogen van

Sanaah stralen! Na het gesprek liepen moeder en dochter hand in hand uit de spreekkamer.

De zwerfkei, was geen zwerfkei meer, maar had een vast plekje in het huis gekregen. Sanaah huppelt weer rond met een stralende lach en stralende ogen. Met de mama van Sanaah gaat het beter, ze heeft professionele hulp gekregen. Ze is er weer voor haar kinderen en Sanaah is weer helemaal gelukkig met haar Syrische mama.

Op een avond kwam ik thuis en mijn dochter was tijdens het hardlopen gestruikeld over een kei. Vreselijk die zwerfkeien in het buitengebied, was haar reactie. Liever een mooie zwerfkei kan soms ook heel mooi zijn. Ik vertelde mijn verhaal. Mijn dochter is haar vervelende kei op gaan halen en pronkt nu op haar kamer in Utrecht. Ze vindt hem prachtig en bij de kei denkt ze aan Sanaah en haar familie.

INZENDING BURGUM GLO

Mijn inspiratie krijg ik uit de dingen die lukken!

In 2015 is het gelukt om een officiële speelzaal (2-4 jaar) op te zetten. En dat op een GLO, fantastisch toch! Ook is er een babyopvang (6 weken-2 jaar) gestart met vrijwilligers.

In een GLO dan ook nog mogen beginnen met “het nest” (6-12 jaar). Dit ging in 2016 van start. Hierbij werken de beroepskrachten van stichting de Vrolijkheid samen met vrijwilligers aan een veilige plek voor de kinderen.

In 2017 is Time4you (12-18 jaar) begonnen met de vaste activiteiten en ruimte voor de jongeren. Prachtig om te zien hoe beroepskrachten van VluchtelingenWerk, stagiaires en vrijwilligers ook de pubers een fijne plek kunnen geven.

Nu zelf in 2018, na het volgen van Rots en Water, enthousiast om onze kinderen ook weerbaarder te maken! Het zou fijn zijn om dit op de basisschool weer aan te kunnen bieden aan de verschillende groepen. Ik ben heel benieuwd hoe dit gaat lopen....

Het is zo fijn om ‘gezamenlijk’ de schouders er onder te zetten. Ondanks de druk van de opvang, politieke stromingen, etc. er steeds weer te willen zijn voor de kinderen en de jongeren!

Daarnaast wordt er op en buiten de locatie veel aan sport gedaan. Bewegen is gezond en houdt je actief. Natuurlijk organiseren we elk jaar weer veel verschillende activiteiten voor de kinderen met behulp van bijvoorbeeld het Wolken theater. Uitjes naar Walibi met financiële steun van Nationaal Fonds Kinderhulp is een mooie manier om de jongeren iets “extra’s” te kunnen bieden.

INZENDING DEN HELDER

Verschillende verhalen/gedichten

In mijn dorp ben ik al opa.

“In mijn dorp ben ik al opa.” Saidu (30 jaar) zoekt een leuke vent. Hij heeft zich aangesloten bij LGBT-Uganda, maar komt zelf uit Sierra Leone. Gevlucht uit een onmogelijke situatie voor mannen die van mannen houden, heeft Saidu een uitweg gevonden uit het land van herkomst.

“Op je twintigste, ben je op de piek van je leven in Sierra Leone. Op je dertigste ben je ‘opa’ en op je veertigste ben je al afgeschreven.” Verklaart Saidu geamuseerd aan de COA-medewerker.

Saidu heeft geen vrouw en kinderen. Hij is alleen in Nederland. Elke dag bidt hij tot zijn God. “In Nederland kan dat. In Nederland is het geen probleem dat ik naar een leuke man op zoek ben.” Zelfs de kerk, waarbij hij aangesloten is, veroordeeld hem niet. Saidu voelt zich veilig en Saidu voelt zich gezegend. Zijn ogen beginnen te stralen. “In mijn dorp ben ik al opa.”

Give a man a fish

That’s how it started. Give a man a fish, he will eat for a day.

Helping people was my sole purpose 17 years ago.

Giving shelter and food was what I offered, which soon changed.

It took me about a day.

Give a man a fish, he will eat for a day. Teach him how to fish, he will eat forever.

(Song by ‘Arrested development’)

And since that day.

I put my effort in teaching and finding the means to teach.

It will take more time and.....Nothing.

It will take more time, but time you can plan, save and spare.

So, don’t give a man a fish.

Give a man the means, the time and your effort.

And a man has his life back in his hands.

Afgeschreven

Daar waar het leven lijkt aan te spoelen

Als lamgeslagen robben op het strand

Gevlucht uit oceanen vol oorlog

Zijn er geen nieuwe uitdagingen, geen nieuwe doelen

Daar waar het leven lijkt te verstommen

Als een egel gevangen in licht
Opgerold in een bedje van rust
Worden de mensen in slaap gesust

Daar waar het leven lijkt te stoppen
Als een doodlopende weg
Het gevoel met je rug tegen een muur
Kunnen zelfs deze mensen zich nog ontpoppen

Daar waar het leven zijn gang lijkt te gaan
Als een klokje dat almaar tikt
Tikken de minuten en uren voorbij
Zullen de mensen stil moeten staan

Daar waar het leven een wachtkamer is
De specialist op zich laat wachten
Een advocaat zich laat ontkrachten
De horizon uitzichtloos is

Langeslagen, verstomt en verloren
Overleven mensen als nooit tevoren
Het uitzicht ontnomen en in een kast gezet
Verzorgt de mensen tot verminderd verzet

Met de wanhoop achter de hand
Verlaten deze mensen hun oorspronkelijk land
Hopend op dat betere en fijnere leven
Worden ze bij binnenkomst netjes afgeschreven

INZENDING DRONTEN AZC

Eigen verantwoordelijkheid kids azc Dronten

Samen met de kinderen op azc Dronten heb ik al heel veel mooie dingen neer kunnen zetten. Dit komt vooral omdat de kinderen bij ons op het centrum zich verantwoordelijk voelen voor het centrum en de activiteiten. Doordat de kinderen mee denken en werken word ik zelf ook extra enthousiast van de activiteiten. Op de vrijdagavonden zijn de kinderen bijvoorbeeld zelf verantwoordelijk voor het programma. In het jeugdthunk worden dan disco's georganiseerd, films gekeken of gewoon gechild. De kinderen komen zelf bij mij met hun plan of idee en dan voeren wij het samen uit. Bij een disco betekent dit dat de verantwoordelijke kinderen de andere kids op het centrum uitnodigen, samen boodschappen gaan doen, de ruimte gereed maken voor de disco, de muziek verzorgen tijdens de disco, een hapje en een drankje uitdelen en aan het

einde van de avond wordt er gezamenlijk opgeruimd. De kinderen vinden dit super leuk om te doen en voelen zich ook echt verantwoordelijk. Voor mij is het op deze manier veel leuker om activiteiten te organiseren, omdat het echt door en voor de kinderen wordt gedaan.

Een ander mooi voorbeeld van deze verantwoordelijkheid van de kinderen is de Open Dag van vorig jaar. Een grote groep kinderen heeft op de Open Dag een dans laten zien aan de bezoekers. De kinderen hebben de dans zelf bedacht en hebben op eigen initiatief een aantal weken geoefend met z'n allen. Voor mij was het heel mooi om te zien hoe trots ze waren tijdens de Open Dag nadat ze hun dansoptreden hadden gehad.

Het werken met de kinderen op het centrum maakt mijn werk betekenisvol, omdat de kinderen nog gewoon kinderen kunnen zijn. Maar de kinderen krijgen op deze manier wel de kans om hun eigen centrum gezelliger en leuker te maken en dragen hiervoor ook zelf verantwoordelijkheid. Deze verantwoordelijkheid kunnen de kinderen op azc Dronten aan. Een voorbeeld voor een heleboel volwassenen.

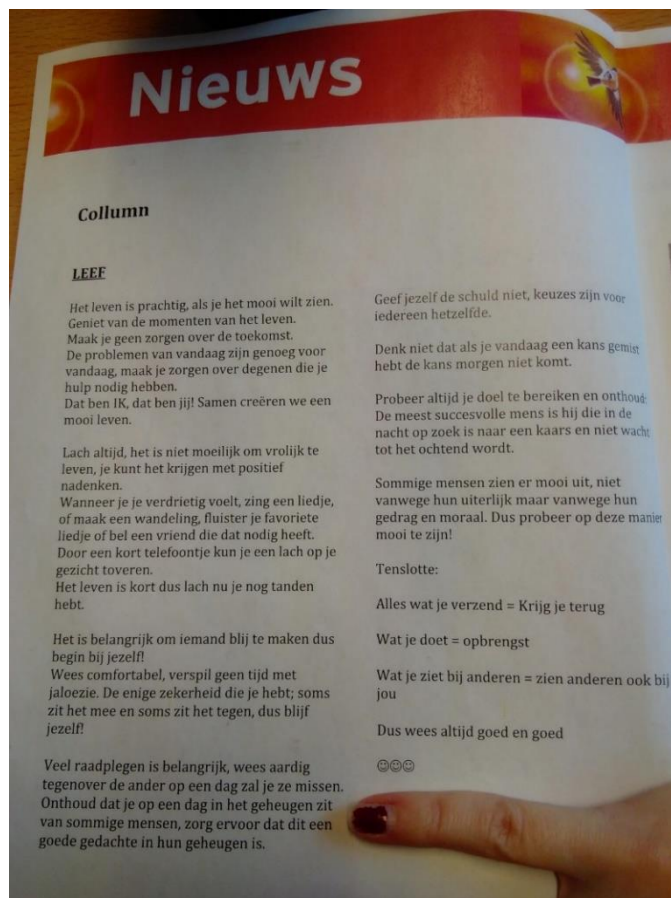
INZENDINGEN DRONTEN AMV

Summerschool op het azc

De beste momenten van je werk als sociaal hulpverlener kan je niet bedenken, die overkomen je! Zo'n moment had ik tijdens de Summerschool. We waren aan het praten over de impact van positieve en negatieve woorden. Ik vroeg ze woorden op te schrijven die ze als positief en negatief ervaren. Eén van hen schreef op: dansen. Ik vroeg hem waarom hij dit als negatief zag. Hij zei: op het moment dat ik aan het dansen ben, zijn anderen aan het werken of leren. Het is dus een weggegooid moment. Voor mij zegt dit veel over zijn normen, waarden en zijn redenen om hier naar Nederland te komen. En tijdens dit soort momenten ben ik heel dankbaar dat ik de zomerschool mag organiseren!

**Leef (en lach nu je nog tanden hebt);
Een opsteker voor alle hulpverleners!**

Een van onze oud-amv'ers schreef dit prachtige gedicht voor onze nieuwsbrief. Alle nachten dat we rondjes lopen met onze jongeren omdat ze het niet meer zien zitten, de gesprekken over naar de toekomst blijven kijken als ze aan zelfmutilatie doen, de tranen die wij drogen, de activiteiten die we organiseren, de boosheid waar we mee dealen, het is het allemaal waard als je dit soort gedichten leest.

INZENDING EMMEN GLO

“Komen die buitenlanders dit jaar ook weer?”

Het feit dat bijna tweederde van de bewoners onder de 21 jaar is, maakt het werken op een gezinslocatie (GLO) bijzonder. Kinderen maken iedere dag weer iets nieuws mee en delen hun enthousiasme met COA-medewerkers. Een van de kinderen die overal aan meedoet is Tidiane. Een jongen van 8 jaar, geboren in Musselkanaal. Zijn moeder komt uit Burundi. Regelmatig komt hij vertellen wat er die dag allemaal gebeurd is of hoe je nu het beste “slime” maakt van zeepsop en lijm. Ook geeft Tidiane blijk van een jonge ondernemersgeest; schoolwerkjes worden als ware kunstobjecten te koop aangeboden en Sinterklaas wordt al in de zomer benaderd door middel van een prachtige kleurplaat. Tevens is Tidiane actief in de jeugdraad, waar de kinderen zelf bepalen welke activiteiten er zoal worden georganiseerd op de GLO. Van muziekworkshops tot knutselen, van sport tot film, er is van alles mogelijk.

Maar het leukst van alles is als de kinderen vragen: “Komen die buitenlanders dit jaar ook weer?” De afgelopen drie jaren heeft de gezinslocatie in Emmen in de zomervakantie ‘kindervakantie spelen’ georganiseerd in samenwerking met Stichting Internationale Werkkampen (SIW). Zo’n 20 jongeren uit verschillende landen (Mexico, Spanje, Denemarken, Taiwan, etc.) komen twee weken kinderactiviteiten begeleiden voor ongeveer 150 basisschool kinderen. Zij kunnen gedurende deze periode, wanneer veel COA medewerkers vakantie hebben, de kinderen veel aandacht geven. Hierbij worden zij geholpen door ouders en jongeren die vertalen en assisteren bij de activiteiten. De lokale scouting en Rotary ondersteunen deze activiteiten met materialen en financiële middelen.

Helemaal speciaal waren de filmopnames van Cinekid dit jaar. De kinderen voelden zich echte filmsterren tijdens de opnames van hun rol in de nieuwe VPRO-jeugdserie ‘Zara en de magische kicksen’. De kinderen verheugen zich nu al op de première bij de Westergasfabriek in Amsterdam.

INZENDING HARDENBERG AZC

In het voorjaar begon ik met afstuderen voor mijn Associate Degree Social Work in de zorg op het Windesheim. Ik zocht naar een onderwerp om de eigen regie van een cliënt te verbeteren. In mijn team vroeg ik naar onderwerpen, uiteindelijk kreeg ik twaalf onderwerpen terug met diverse onderwerpen, van dublinclaimanten met overlastgevend gedrag, tot inburgeren tot het kind in de opvang.

Omdat kinderen niet voor zichzelf kunnen opkomen, besloot ik te gaan onderzoeken hoe we kinderen meer regie kunnen geven over hun leven in een omgeving zoals het azc. Ik interviewde kinderen en ouders, en ging op onderzoek uit. Als oplossing voor meer aandacht voor het sociaal emotionele aspect, was daar ineens Team Up. Ik stelde de oplossing voor in mijn team, waar het nog niet teambreed gedragen werd.

Het idee om een vast moment te hebben voor kinderen, waarin er ruimte is voor ‘omgaan met het leven’, ruimte voor de sociaal emotionele ontwikkeling, waardoor er in de toekomst minder snel kans is op psychische problematiek. In mijn team zocht ik naar zogenaamde ‘peers’. Dat is gelukt. Met vier toffe collega’s dragen we samen Team up. En hiermee zorgen we ervoor dat het kind in onze opvang weer meer centraal staat. We hebben een vast contactmoment waarin we als collega’s observeren en problemen sneller signaleren. Daarnaast zorgde het onderzoek ervoor dat VluchtelingenWerk aan het opstarten is met een kindersprekuur, en onderzoeken we mogelijkheden om de opvang voor de kinderen te verbeteren.

INZENDING HOOGVEEEN AMV

Wereldse boeken

"Hé, lig je nog in bed? Je hebt school vandaag", zeg ik tegen hem. Hij ligt nog in bed met zijn hoofd verstoppt onder de dekens. Elke dag stapt hij uit bed om door weer en wind naar school te fietsen. Naar de Nederlandse les, want dat is zijn leukste vak. Ook als zijn zeven kamergenoten weer eens in bed blijven liggen, of die nacht te veel lawaai hebben gemaakt. Ook nu het weer kouder buiten is. Daar waar hij vandaan komt was het alle dagen warm, maar te gevaarlijk om te leven. Nu is hij in Nederland, alleen. Zijn vader is gedood en zijn moeder is hij kwijt geraakt. Zijn broers en zussen zijn verspreid over de wereld. Hij is nu twee jaar onderweg en heeft de meest gruwelijke dingen gezien. Toch staat hij elke dag op om verder te overleven.

Ik ga even naast zijn bed zitten en vraag nogmaals hoe het zit met de schoolgang. Onder de dekens zegt hij zacht in bijna Nederlands dat hij niet naar school gaat. Het lukt hem niet. Ik maak mij zorgen. Hij trekt de deken nog verder over zijn hoofd en zegt in het Engels dat dat niet hoeft. Ik vraag hem of het goed is dat ik wel even tegen hem praat. Dat is oké. We praten over het weer en over de verschillende talen die we dagelijks om ons heen horen. Ik doordat ik op een asielzoekerscentrum werk, en hij omdat hij met zijn zestien jaar daar nu drie maanden verblijft. Langzaam komt hoofd onder de dekens vandaan. Ik vraag hem of hij mee wil helpen vertalen voor een kamergenoot, wat hij graag doet. Hij kan dit ontzettend goed. Ik bedank hem daarvoor. Hij geeft aan dat hij dit niet wil horen, want dit is wat hij teug kan doen om ons te helpen terwijl wij hem zo helpen. Hij vertelt dat hij het liefst heel veel van de wereld wil zien en al de talen wil leren om zo met de mensen te kunnen praten. Praten over goede dingen die we als mensen kunnen doen.

Dan wordt hij stil. We zitten daar even stilte. Een waakzame stilte waar gedachten razen. Ik moet eigenlijk door met de praktische zaken van mijn werk. Gelukkig weet ik dat deze stille van belang is, dus blijf ik zitten. Ik vraag waar hij aan denkt. Hij staart vooruit en vraagt: "Waarom gaan alle mensen waar ik van hou weg?" De tranen staan in zijn ogen. Ik slik een traan weg. In deze zin vat hij in één keer zijn hele leven samen. Hij is helemaal alleen en iedereen die van hem houdt is weg. Weg door oorlog, weg door angst, weg door de dood of weg, omdat ze door moeten met hun eigen leven. Er rolt een traan over zijn wang. Er rolt een traan over mijn wang. Soms is het zoals het is en zijn tranen alles wat er nog is. We praten over hoe lastig het is om nog geen plek te hebben. Het wachten of je mag blijven in Nederland en ondertussen het gevoel hebben nergens meer bij te horen.

We praten over zijn land en over de wens van leren. We praten over boeken en ik vraag of hij van lezen houdt. Hij geeft aan dat hij dat ontzettend graag doet. Ik geef aan dat ik nog wat voor hem heb meegenomen. Gekregen van één van de mensen in Nederland. En ik zeg dat hij het mag lenen. Ik pak mijn tas en haal daar boeken uit. Zowel de

Nederlands als de Engels Harry Potter en leg deze op zijn bed. Ik zeg: "Kies maar uit". Hij kijkt mij vol ongeloof aan en weer rollen de tranen over zijn wangen. Ik geef aan dat hij kan lezen om soms een ander verhaal in zijn hoofd te krijgen. Met tranen in zijn ogen pakt hij één voor één de boeken op. Hij bekijkt ze alsof ik boeken van goud heb meegenomen. Zorgvuldig kiest hij een Nederlands boek uit, zodat hij nog beter kan oefenen.

Uiteindelijk sluiten we maar af met een grap en de afspraak dat we vandaag maar even laten gebeuren. Morgen nieuwe ronde, nieuwe kansen. Nu gaat hij eerst lezen in bed met zijn hoofd boven de dekens terwijl het Nederlandse weer tegen de ramen waait.

INZENDING MAASTRICHT POA

Onze overeenkomst ligt in het gegeven dat we allemaal anders zijn.

"This is dedicated to every human being who looks different, feels different, and thinks differently. I see you. I feel you. I am you. Stay different. Our world needs the difference we will make."

Qasim Chauhan

Hoe vaak ik de vraag krijg "Waarom werk je nou met asielzoekers?" is bijna niet meer bij te houden. De discussies die hieruit voortvloeien zijn reeds ook ontelbaar. Je zou denken dat je uiteindelijk geen energie meer hebt om deze vraag te beantwoorden en de daarbij – structureel - horende discussie te voeren. Het is een discussie die dagelijks voorbij komt. Op het nieuws, op straat, aan de bar wanneer je eindelijk eens een vrije avond hebt, wij komen er denk ik niet echt onderuit. Ik zal je eerlijk vertellen, ik vind het heerlijk! Het is voor mij een moment waarop ik de fijne verhalen van mijn werk kan delen met anderen die het fijn vinden om op voorhand een mening te vormen.

Ik ben werkzaam op de AMV (Alleenstaande Minderjarige Vreemdelingen) afdeling van POA Maastricht. Een fijne groep jongens, ieder met een groot hart, respectvol en goede bedoelingen. Natuurlijk is er hier en daar een bewoner die zijn jongensstreken nog niet verlerd heeft, af en toe de regels aan zijn laars lapt en afspraken moeilijk na komt. Maar zijn wij niet allemaal jong geweest? Elke keer als ik op mijn werk binnen kom, hoor ik vanuit de gangen mijn naam. Met een glimlach krijg ik een hand, een high five of een "boks" met daarop volgend de vraag "Hoe gaat het?".

Ik wou dat ik iedereen kon laten zien hoe deze jongens samen in de woonkamer luisteren naar muziek, samen dansen, spellen spelen maar vooral ook bezig zijn met het leren van de Nederlandse taal door vragen te stellen aan mentoren en elkaar te testen. Ze voeren corvee taken uit waarbij een compleet Eritrees concert wordt weggegeven, dansen de limbo alsof hun leven ervan af hangt en zingen als een waar COA-koor.

Naast de leuke momenten zijn er natuurlijk altijd minder leuke momenten. De momenten waarop onze jongens spreken over hun reis, hun zorgen en hun nachtmerries. De momenten waarop je paniek in hun ogen ziet en zij bijna ontroostbaar zijn omdat zij zich ontzettend veel zorgen maken over hun families. Het gevoel dat je hen even op andere gedachten kunt brengen door activiteiten uit te voeren, na hen te luisteren, een grapje te maken en hen te motiveren maar daarnaast ook een opvoedende rol uitvoert die bijdraagt aan zijn ontwikkeling, is denk ik het uitgangspunt waarom wij elke keer toch weer op de werkvloer staan.

Wij als Nederlanders zijn heden erg individualistisch ingesteld. Van een wij-cultuur kunnen we niet echt meer spreken. De manier waarop onze jongens bij AMV elkaar samen pakken, helpen bij het vertalen wanneer iemand iets niet begrijpt, samen boodschappen doen en voor elkaar koken is denk ik iets waar wij als Nederlanders nog veel van kunnen leren.

INZENDING MAASTRICHT AVO

Een veilig thuis

Van Setayesh krijgen we een half afgesabbeld snoepje,
Terwijl Dibora staat te dansen in de gang met een groepje.

Elke dag een knuffel van kleine Silvana; de prinses van ons azc,
Dan valt onze Ali weer uit de boom; hatsiekadee.

Van Camila die tot rust komt als ze een boekje leest op onze schoot,
Tot aan Rundar wiens gezicht vol zit met chocopasta van op zijn brood.

Adriel probeert zijn emoties tijdens de judo-les onder controle te krijgen,
Terwijl Semhar ons geheimpjes vertelt waarover wij tegen mama moeten zwijgen.

Fayad ging tijdens het zomerprogramma mee met een boottocht en noemde het de dag
van zijn leven,
Wat is het mooi dat wij dit deze jongeman hebben kunnen geven.

Semyon is een jongere die terug moest naar zijn eigen land,
Hij duwde een van de woonbegeleiders zijn 'geluksknikker' in de hand.

Van rennende en schreeuwende boefjes als Obai en Bahaa door de gang,
Tot Nada en Reihaneh die samen Nederlands huiswerk maken urenlang.

Wat is het mooi om al deze kids iedere dag een beetje te zien groeien,
En wat zien we ze tijdens het kinderatelier op woensdag opbloeien.

De oudere jeugd gaat op de fiets naar de Maastrichtse voetbalclub,
Terwijl de tieners zich op dinsdagavond amuseren met de vrijwilligers van Team-Up.

Deze kinderen en jongeren zijn in de bloei van hun leven,
Wij vinden het belangrijk om deze kids dan ook speciale aandacht te geven.

Een veilig thuis voor deze kids proberen wij te creëren in ons azc,
Deze tijd nemen ze namelijk voor altijd in hun herinneringen mee.

Ook al hebben andere bewoners of wij soms een vervelende dag,
Bij terugkomst uit school een knuffel van een kind bezorgt ons wel weer een lach.

Zolang wij deze kinderen zien stralen en zien dat zij blij zijn,
Blijft het werken in dit azc ontzettend fijn!

INZENDING NIJMEGEN AZC

Een ervaring die ik had in de eerste maanden dat ik als woonbegeleider werkte, zal mij altijd bijblijven. Ik vertel dit verhaal regelmatig.

Bij de instroom op de POL die dag, in 2013, zat een gezin met twee jongens van 8 en 10 jaar. Beide zaten, hand in hand, stil op hun stoel naast papa en mama. Ze luisterde rustig naar alle informatie die de hele groep kreeg. We verlieten de zaal en gingen naar de kamer. De jongens, hand in hand en met elk hun eigen rugzak, liepen mij achterna en in de kamer bleven ze hand in hand staan. Moeder zei iets waarna ze allebei hun rugzak op een bed legde en gingen zitten. Toch wel opvallend gedrag voor twee jongens van die leeftijd.

In de periode hierna zagen wij ze jongens regelmatig buiten, maar altijd samen en vaak hand in hand. Ze liepen wel, maar speelde niet. Na een gesprek met moeder bleek dat de oudste bang was om zijn broertje kwijt te raken.

Spelenderwijs heb ik contact met ze gemaakt door ze samen uit te nodigen voor spelletjes. Op gegeven moment was ik een ochtend vreselijk druk, omdat mijn collega er nog niet was. Ik stond er die ochtend, bij het ontbijt, alleen voor. De oudste kwam aangerend en vroeg of hij het brood uit mocht delen. Niemand had hier bezwaar op, aangezien iedereen wilde ontbijten en het erg lang duurde. Hij werd over de balie getild, ging op een stoel staan en deed keurig handschoentjes aan. Hij deelde heel netjes het brood uit, zei goedemorgen en gaf ieder zijn deel. Ik complimenteerde hem en zag hem steeds rechterop staan, vader keek vanaf zijn stoel trots toe. Na die dag kwam hij elke

ochtend vragen of hij ergens mee kon helpen. Natuurlijk had ik niet altijd een klusje en met mijn werkweek van vier dagen zowel 's morgens als 's avonds was ik er niet elke dag.

Tijdens een overleg kwam het gezin ter sprake en werden de jongens als druk en vervelend bestempeld, terwijl ze eerst zo rustig en lief waren. Men vond ze buitensporig gedrag vertonen, ze luisterden niet en waren algeheel irritant. En dat was mijn schuld, ik gaf ze te veel aandacht en spoorde het drukke gedrag aan. Hierop heb ik gezegd dat ik blij was dat ze weer bewogen, gilden, renden en speelden. Ja ze vroegen aandacht, natuurlijk vroegen ze aandacht, dat hoort bij die leeftijd. Ze wilden graag iets doen, ze wilden ons helpen. Na doorvragen en wat gespar over en weer bleek het grootste knelpunt te zitten in dat ze steeds naar de ontbijt/post/avondbalie kwamen om te vragen of ze iets konden doen, ze drongen voor en waren hierbij luidruchtig. We hebben de afspraak gemaakt dat ze moesten wachten tot de rij weg was en dat ze anders de ZWH groep konden vragen om te helpen. Hierna hebben we geen problemen meer ervaren. De jongens speelden en hielpen waar kon. Hoe vaak zie je een jongen van 10 die vrijwillig, met een grote grijns en vol trots de afwas doet?

De oudste was in de periode op de POL veel aan mijn zijde en altijd in voor een fantasie-spel, zoals fantasie-bal waarbij je de grootte en het gewicht van de bal uitbeeldt voor je hem doorgeeft of doorgooit. Hij kreeg in zijn enthousiasme ook zijn ouders en anderen mee in het spel. Steeds meer gingen de broers los van elkaar dingen doen en spelen. Het spel werd rustiger en hun gedrag evenwichtiger. Ze kwamen binnen als standbeelden, in stilte aan elkaar verklonken, ze rukten zich met veel geweld los en liepen op het laatste zwaaiend en lachend de bus in. Op naar de volgende locatie, het volgende avontuur, de volgende speelplek en vooral; op naar school.

INZENDING SCHALKHAAR IBO

Wij zijn nu tweemaal op rij in 2017 en in 2018 te gast geweest bij het klimbos in Apeldoorn. Onze bewoners zijn moeilijk te activeren vanwege hun persoonlijke problemen en psychische gesteldheid, maar duidelijk is dat een uitje meer dan een positieve uitwerking heeft.

Dagje klimbos Apeldoorn met veertien bewoners. Bus gehuurd en de sfeer was goed. We gingen en werden uitgezwaaid.

De dag begon met een uitgebreide uitleg van een medewerker aldaar, op zich al een ding natuurlijk en wij begeleiders zagen al gelijk alle problemen op ons afkomen. Afijn veiligheid apparatuur aan en beginnen maar, natuurlijk onder begeleiding eerst oefenen.

Alle bewoners hebben meegedaan en hebben het geprobeerd waar van zeker twaalf bewoners naar de uitleg en het oefenen niet meer te temperen waren.

Begeleiders konden het niet bijhouden in de bomen, en de bewoners die normaal stil, continue op kamer zitten, depressief zijn, hadden een dag om nooit te vergeten.

Tussendoor even bij elkaar wat drinken en wat eten en gaan maar weer....

Wij hebben letterlijk om de bus te kunnen halen voor de terugweg bewoners moeten toespreken vanaf de grond om zo snel mogelijk het parcours af te maken.

Aan het einde van de dag zei een van de 18-plussers, ik wil hier wonen of hier elke dag naar toe.

Op de terugweg was het een echte groep geworden en al zingend zijn we weer teruggegaan naar de IBO. Bij terugkomst stond ons een heerlijke maaltijdsoep op te wachten. In de avond en nacht was het zo rustig dat je een speld kon horen vallen.

INZENDING SINT ANNAPAROCHIE

Wij van de locatie in St. Annaparochie dragen een warm hart toe aan alle kinderen op de locatie. Zodra wij het terrein op lopen, worden we door de kinderen begroet met “juf en meester”.

Activiteiten zijn voor deze doelgroep erg belangrijk, wij proberen hier ons steentje aan bij te dragen. We organiseren hier van alles: paardrijden (buiten de locatie), sporten met de buurtsportcoaches, knutselen met onze knutselvrijwilligers, muzikale projecten en judo-trainingen. Dit wordt erg gewaardeerd door de kinderen en hun ouders.

Een mooie herinnering is dat vorige week het programma ‘De taarten van Abel’ hier is geweest. Ze waren hier om samen met een kind een taart te maken voor een persoon die een speciale betekenis voor het kind had. Dit meisje die we hier voor hebben benaderd heeft een taart gemaakt voor Mounssif om hem te bedanken voor alles wat hij hier voor de kinderen op de locatie doet. Dit vinden wij een prachtig gebaar.

Een lolletje met elkaar trappen of tijdens warm weer de waterglijbaan installeren op het terrein zodat de kinderen over de waterglijbaan kunnen glijden. Het plezier dat er vervolgens vanaf straalt, maakt dat ons vlammetje voor deze doelgroep altijd blijft branden. We houden altijd in ons achterhoofd dat deze kinderen niet zelf ervoor hebben gekozen om te vluchten, maar dat dit een ‘keuze’ was van de ouders.

Tijdens een van onze uitjes kwam een meisje in de bus op de terugreis naast Mirjam zitten. Zij vertelde haar dat dit de mooiste dag uit haar leven was geweest. Dat geeft je dan kippenvel.

Als wij een kleine bijdrage kunnen leveren zodat het verblijf voor de kinderen op het azc niet als onplezierig wordt ervaren, dan zijn wij al tevreden. Daar doen wij het uiteindelijk voor!

INZENDING WAGENINGEN POL

Ik werk op een POL locatie in Wageningen. We zijn een gezinslocatie dus dat maakt dat er ook aardig wat kinderen verblijven op onze locatie.

Op een dag stroomde er een gezin bij ons binnen. Papa, mama en twee kinderen. Eentje daarvan was autistisch. Bij binnenkomst zag je al dat papa en mama uitgeput waren. Het is natuurlijk nogal wat, onzekere toekomst, nog een hele procedure te doorlopen en dan ook nog de zorg voor twee kinderen dragen. Ze deden dit echter met hart en ziel. Je zag duidelijk dat ze ontzettend veel liefde voor hun kinderen hadden maar de keerzijde was ook dat ze constant bezig waren met zorgen.

Regelmatig maakte we een praatje om te zien hoe het met ze ging. De verandering van locatie had ook weer grote impact op hun autistische kind. Autisten houden van regelmaat en niet van veranderingen. Hun kind vroeg nog meer aandacht. De ouders zag je balanceren, goede zorg verlenen aan hun autistische kind dat om extra zorg vroeg en er zijn voor hun andere kind en dan ook nog zichzelf staande zien te houden.

Op zo'n moment voel je je als woonbegeleider wel een beetje hulpeloos. Je ziet deze mensen vechten, vechten voor een nieuw bestaan samen met hun kinderen echter door deze extra belasting is het niet vol te houden. Wat kun je dan nog meer voor deze mensen doen?

Als team kwamen we op het idee om de hele unit voor hun ter beschikking te stellen in plaats van alleen de vier persoonskamer. Zo konden de ouders om en om rust pakken in de aparte twee persoonskamer. Toen we dit kenbaar maakten aan de ouders waren ze enorm dankbaar. Op deze manier konden ze er namelijk meer zijn voor hun kinderen. Maar hier bleef het niet bij. Op een POL locatie zijn weinig tot geen mogelijkheden voor extra zorg als kinderen eventueel wat mankeren dus hier stopte het dan? Dit was de situatie en daar moesten de ouders het mee doen?

Nee! Bedacht ik. Waarom was het niet mogelijk om zelfs op een POL locatie extra tijd en aandacht in een kind te steken en zo de ouders te ontlasten? We zijn naar de ouders toegegaan en hebben gevraagd of ze hun kind aan ons wilden toevertrouwen zodat we met hem buiten konden gaan spelen. Het leek wel of we ze een enorm cadeau gaven zo blij waren ze met ons voorstel! Hun kind sprak wat woorden in hun eigen taal, die ik niet machtig ben en hield niet van direct oogcontact of aanrakingen. Al met al dus een aardige uitdaging om buiten te gaan spelen.

Op ons terrein hebben we een klein kinderspeeltuintje met onder andere een glijbaan met een huisje erop. Het doel was om naar dit kinderspeeltuintje te gaan. Ik had wat buitenspeelgoed van thuis meegenomen, een klittenband spel. Je hebt dan een tennisbal en die kun je naar elkaar gooien en vang je op met een schijf bestaande uit klittenband. Ook had ik een stuiterbal met glitters. Er was een mooie connectie, er waren geen woorden nodig. Al snel begreep het kind wat de bedoeling was en werden er pogingen ondernomen om een soort van over te gooien. Ik zag dat er een fascinatie was voor de bal en nam aan dat de ronde vorm aantrok. We gingen over tot de stuiterbal. Dit was het helemaal. Hiermee gingen we overgooien. Daarin moest ik uiteindelijk wat begrenzen want er werd steeds harder gegooid uit enthousiasme. Daarna geprobeerd of de glijbaan wat was. Ik ging er zelf eerst een keer af en zag het kind kijken. Dit vond ik op zich al een mooi moment omdat je moeilijk de aandacht vast kon houden. Het kind schoof wat op richting glijbaan, leek een soort van naar beneden te kijken en wiebelde snel weer naar achter (zat namelijk op de billen in het speelhuisje). De reactie die het kind liet ziet gaf de indruk dat de diepte het probleem was. De glijbaan ging hem dus niet worden. Hierna gingen we rondlopen over het terrein. Onderweg plukte ik een bloemetje, pakte een dennenappel, een takje enz. en gaf het. Het kind pakte alles aan wat ik plukte en onderzocht het heel minutieus. Het werd van alle kanten bekeken, daarna werd er aan geroken en als het niks was werd het op de grond gegooid. Interesse voor de natuur was zeer zeker aanwezig. Hierna zijn we ergens op de grond gaan zitten en hebben we met zand gespeeld. Vies werden we wel een beetje, maar acht daar is de wasmachine voor, toch?

Uiteindelijk kwam mama haar kind weer ophalen en bedankte, ze vond het enorm fijn dat ik me over haar kind had ontfermt. Deze buitenspeelafspraken hebben we niet vaak genoeg kunnen doen naar mijn zin, omdat je op een POL-locatie vaak erg druk bent met de vele regeltaken, bewoners en administratie. Echter had ik toch een fijn gevoel bij het feit dat ik door wat extra tijd en aandacht toch een verschil bij dit gezin heb kunnen maken!

INZENDING WEERT POA (1)

Ik werk op een POA. Veel jongeren die hier instromen kennen de Nederlandse cultuur niet en spreken de taal niet. Zo ook één van mijn mentorjongeren X. In eerste instantie leek X afstandelijk. Na een tijdje merkten we steeds meer afstand en ook weerstand tegen nabijheid bij X. Hij was erg mager en had een omgedraaid slaapritme. Hij beschuldigde collega's van het roken van wiet en het drinken van alcohol op kamers van andere jongeren. Hij noemde iedere collega die voorbij kwam een racist en bleef dit aanhalen, ongeacht wat men ervan zei. Hij wees alle collega's op inconsequent handelen en bestempelde dit als onverantwoordelijk gedrag. Hij heeft plafondplaten in brand proberen te steken, matrassen kapot gesneden, brandmelders af laten gaan, sleutels gestolen en gevochten met een medebewoner.

Vaak wordt dergelijk gedrag gezien als problematisch en wordt dit bestraft met maatregelen, correctiegesprekken en/of sancties. Echter, in deze situatie herkennen we een patroon wat past bij hechtingsproblematiek. Deze jongeman was dermate getraumatiseerd, dat hij niemand in zijn leven meer vertrouwde. Dit kwam ook naar voren in de gesprekken die ik als mentor met hem heb gehad. Wat hij dus deed, was continu negatieve signalen uitzenden naar ons (mentoren) om hiermee logischerwijs negatieve reacties van mentoren uit te lokken. Deze negatieve reacties dienden voor hem als bevestiging dat inderdaad niemand te vertrouwen is. Aan de hand van dit patroon hebben we een begeleidingsplan opgesteld voor X. De belangrijkste punten hieruit waren dat we onvoorwaardelijk investeerden aan de voorkant. Iedere dag hebben we een theemoment ingepland op zijn kamer. Daarnaast was het geven van een negatieve reactie op zijn acties niet toegestaan. Als hij iemand probeerde uit te schelden als racist, was het de kunst om deze negatieve boodschap te negeren en iets positiefs terug te zeggen. Zoals bijvoorbeeld: "Hallo X, leuk om je even te zien, hoe was je dag?" En als hij mij wees op het feit dat ik vijf minuten te laat was bij ons gesprek, negeerde ik zijn negatieve boodschap en complimenteerde ik hem met zijn stiptheid. Zelfs bij wat ernstigere situaties, zoals bijvoorbeeld het stelen van één van onze sleutels uit de sleutelkast, hebben we hier geen reactie op gegeven. Het plan was onvoorwaardelijke positiviteit, zodat zijn vertrouwen in de medemens kon groeien.

Langzaam maar zeker ontdooidde X en stopte hij met beschuldigingen. Hij zocht uit zichzelf mentoren op in het kantoor om een praatje te maken. Ik weet het moment dat hij zijn eerste grapje maakte nog erg goed. We hebben ontzettend hard gelachen samen.

Uiteindelijk was het na vier maanden tijd voor X om uit te stromen. Ik heb voor hem een handgemaakt plakboek gemaakt met daarin alle foto's die we van hem en de algemene activiteiten hadden. Ook hadden enkele collega's hierin een groet of wens voor hem geschreven. Het doel van dit boek was hem te laten zien dat er eindelijk een periode is geweest in zijn leven waar hij wel met een goed gevoel aan terug kon denken. Daarnaast heb ik hem een handgemaakt gelukspoppetje gegeven op de dag van afscheid. Toen we vervolgens naar zijn kamer liepen om hem te helpen met zijn bagage, stond X huilend en snikkend in de kamer om zijn spullen te pakken. Hij vond het verschrikkelijk om te gaan...

Nu na al die tijd komt X nog steeds regelmatig langs om hoi te zeggen. Het gaat goed met hem. Hij is wat aangekomen, gaat nog steeds naar school en heeft zijn slaapritme omgegooid. Wij zijn als team daarom ontzettend trots op de stappen die we met X hebben gezet via een over het algemeen wat ongebruikelijke manier.

Dit is absoluut een succesverhaal voor mij en het heeft mij ook de bevestiging gegeven dat:

- we ook op een POA locatie weldegelijk belangrijke stappen kunnen maken met jongeren

- maatwerk en kijken naar het individu erg belangrijk is
- er veel schuil gaat achter het zichtbare gedrag
- er meer tools/interventies zijn die je kunt inzetten bij begeleiding dan enkel belonen en straffen.

INZENDING WEERT POA (2)

Mijn nieuwe mentorjongere kwam uit Tsjaad. Uit dat land had ik nog nooit iemand ontmoet dus ik had veel vragen en ook Moustapha had veel vragen. Zo wilde hij bijvoorbeeld weten waarom hier geen kamelen waren en leerde ik dat Moustapha in woestijngebied opgroeide en één keer in de maand met kamelen naar een stadje ging, waar hij en zijn familie fruit kochten.

Na ons kennismakingsgesprek wist Moustapha mij al snel te vinden met een volgende vraag. We hadden nu enkel de non-verbale taal als gemeenschappelijke taal, dus het ging wat moeizaam. Hij bewoog met zijn handen en rug voor- en achterwaarts, haalde toen zijn schouders op en maakte dezelfde bewegingen in een andere richting om daarna weer zijn schouders op te halen. Na enkele minuten begreep ik zijn vraag. Meteen liep ik naar één van onze moslimjongeren om raad. Daarna kon ik Moustapha de goede richting aanwijzen om te bidden.

Het mooie aan dit werk is het wegvallen van de vanzelfsprekendheid van alledag. Waarom zijn hier geen kamelen? En hoe komt het dat ik niet het zuidoosten weet aan te wijzen, terwijl dit voor een ander blijkbaar het eerste is waar hij in de ochtend aan denkt? Ik leer elke dag wat bij over andere landen en culturen en bovenal ook over mezelf. Hoe leuk het me ook lijkt om per kameel fruit te kopen, toch prijs ik mezelf gelukkig dat ik mijn auto op de oprit heb staan en zelfs bij elk tankstation terecht kan voor een kop koffie of een banaan.